

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Peyzaj Mimarlığı IV. Kongresi
21-24 Ekim 2010, Selçuk-İzmir

Değerli Konuklar,
Sevgili Arkadaşlar

Öncelikle hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu adına saygıyla, sevgiyle, dostlukla selamlıyorum.

Sevgili Arkadaşlar

Hepimiz biliyoruz: mühendislik, bilim ve teknolojiyi insanla buluşturan bir meslek. Bizim örgütümüz TMMOB; odağında, öznesinde insanın olduğu bir mesleğin uygulayıcılarının örgütü. İnsan odaklı olmasından dolayı, bizim mesleğimiz onurlu bir meslek ama bir o kadar da sorumlulukları olan bir meslek.

Biz, bir yandan insana karşı işlenmiş suçlara karşı çıkıyoruz, öte yandan da insana olan sorumluluklarımızı biliyoruz ve sorumluluklarımızın gereklerini yerine getirmeye çalışıyoruz. Bir yandan üyelerimizin bilimsel temele dayanan çalışmalarını, bilim insanlarının çalışmaları ile birleştiriyor, örgütümüzün deneyimlerinin süzgecinden geçiriyoruz. Bu şekilde ülkenin sorunlarını tespit ediyor, çözüm önerilerini sunuyoruz. Meslek alanlarımız üzerinden Türkiye gerçeklerini ortaya koyuyoruz Bir yandan da üyelerimizin haklarının elde edilmesine, taleplerinin gerçekleşmesine yönelik çabalarda bulunuyoruz. Öte yandan da mesleki denetimin vazgeçilmez ön koşulu olarak gördüğümüz bir çalışmayı, üyelerin uzmanlaşması ve belgelenmesine yönelik çalışmaları da sürdürüyoruz.

TMMOB, mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki mühendisleri, mimarları ve şehir plancılarını temsil etmek, onların hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla yükümlüdür. Bu amaçla, TMMOB mesleki alanlarıyla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek zorundadır. Bu nedenle de TMMOB, bu politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirir, bunların yaşama geçirilmesi için mücadele eder ve bunların gereği olarak en genel anlamda bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılması yönündeki çalışmalarını bütünsel bir anlayışla ve etkinleştirerek sürdürür.

TMMOB yıllardır üzerine düşeni yapmış, yerel ve merkezi iktidarları, meslek alanları ile ilgili ve sürekli olarak, bugünkü gibi topladığı kongrelerin sonuç bildirimleri ile uyarmıştır. Bu etkinliklerimizde bilim insanlarının ve uzmanların yoğun emek harcayarak oluşturduğu bilgi erişilebilir ve ulaşılabilir hale geliyor. Bilgi bu etkinliklerimizde paylaşılıyor. Bizce paylaşılan bilgi en değerli bilgi oluyor. Görüşler, bilimin ve tekniğin ışığında çalışmalarını sürdüren TMMOB'nin 50 yıllık birikiminin süzgecinden geçiriliyor ve sonuçları kamuoyuna duyuruluyor. İşte Odamızca Dördüncüsü bugün başlamakta olan Peyzaj Mimarlığı Kongremizde bu amaçlarımızın gerçekleşmesi için düzenlenmiş bulunuyor.

Sevgili Arkadaşlar

Bu kongremizde meslek alanlarınıza ve mesleğinize yönelik durum tespiti yapacak ve kongre ana temasında da belirttiğiniz şekilde geleceğe yönelik açılımları konuşacaksınız.

Odamızın tanımına göre peyzaj: doğal ve kültürel tüm değerler; peyzaj mimarlığı: ülke kaynakları olan doğal ve kültürel varlıkların insan yaşamına/kullanımına açılışındaki planlama, tasarım, uygulama ve yönetimi disiplindir. Ekolojik yönden sağlıklı, dengeli, doğa ile uyum içinde kendini yeniden yaratıp varlığını sürdürülebilir bir yaşam ortamı yaratmanın aracıdır.

Türkiye’de peyzaj mimarlığı eğitimi, 1933 yılında kurulan Yüksek Ziraat Enstitüsü bünyesinde "Süs Nebatları Şubesi" ile başlamıştır. Ankara Üniversitesi’nin 1946 yılında kurulması sonrasında, bu kuruluş içinde yer alan Ziraat Fakültesi bünyesinde "Bahçe Mimarisi ve Ağaçlandırma Kürsüsü" ile peyzaj mimarlığı eğitiminde yeni bir döneme geçilmiştir. Peyzaj Mimarlığı Bölümü; 1968 yılında eğitime başlamış ve ilk mezunlarını 1973 yılında vermiştir.

Günümüzde peyzaj mimarlığı eğitimi, değişik üniversitelerin ziraat, orman ve güzel sanatlar ve mimarlık fakülteleri bünyesinde verilmektedir.

1994 yılı Mayıs’ında TMMOB 33. Genel Kurulu’nda odalaşma kararımızın çıkması ile Peyzaj Mimarları Odası kurulmuştur. Ülkemizdeki yasalara göre de peyzaj mimarlığı yapacak meslektaşlarımız odamıza kayıtlı olmak zorundadır.

Değerli Arkadaşlar

Ülkemizde birçok meslek alanında olduğu gibi peyzaj mimarlığı alanında da mesleğin tanımlanması sıkıntısı vardır. Son birkaç yıl içinde TMMOB ortamında odalarımızın ana yönetmeliklerinin ve serbest çalışan üyeleri ile ilgili yönetmeliklerinin hazırlanması, TMMOB ortamında karara bağlanması ile meslek alanlarının tanımlanması ve düzenlenmesi için oldukça mesafe kazanılmıştır.

4. Peyzaj Mimarlığı Kongresinin, mesleğin gelişimi, farklı üniversitelerde verilen peyzaj mimarlığı eğitimi sonrası ortak dilin yakalanması ve peyzaj mimarlığı mesleğinin geleceği açısından önemini ben de bir kez daha vurgulamak istiyorum. Düzenleme Kurulunun çağrı metninden birkaç cümleyi ben de sizlerle paylaşmak isterim. Şöyle yazılmış:

“4. Kongre Peyzaj Mimarlığının bu günkü konumunun yeterli olup olmadığını, doğal, kültürel ve sosyal boyutta bütünleşmenin nasıl sağlanabileceğini, yalnız ülkemiz açısından değil, dünyadaki peyzaj mimarlığının hangi konumlarda bulunduğunu, kısaca Türkiye’deki Peyzaj Mimarlığı, meslekler arası ilişkilerde, kamu-tüzel ilişkilerde gelişmesine rağmen işleyiş olarak aslında yerinde mi sayıyor, yoksa dünyadaki değişime paralel gelişme gösteriyor mu? Değilse, “nasıl bir atılım yöntemleriyle ya da nasıl bir yeniden yapılanma yöntemleri ile bugünün değil geleceğin mesleği olabilir?” sorularına yanıt arayacak bir tartışmalar dizini olacaktır.”

Evet, Sevgili Arkadaşlar

Ülkemiz peyzaj değerlerinin korunması açısından en temel nokta, "ulusal bir politika"nın eksikliğidir. Avrupa Peyzaj Sözleşmesi'nin en can alıcı noktası, imza koyan ülkelerin kendi ulusal peyzaj politikalarını oluşturmalarının gerekliliği üzerine yapılan vurgudur. Ülkemiz yasal ve yönetsel yapısı, farklı ölçek ve boyutlarda, duyarlı ve değerli doğal alanları ve kaynakları korumaya yönelik temel alt yapıya sahiptir. Buna karşın, ulusal bir peyzaj ve daha üst düzeyde ulusal çevre politikaların henüz oluşturulamamış olması önemli bir eksikliklerdir. Bu ise, peyzaja bakışta, uygulamada ve yönetimde bütünlüğün, yönetimlerde birliğin sağlanması yönünde önemli bir engel oluşturmaktadır. Peyzaj mimarlığı eğitim sürecinde edinilen bilgi ve deneyimlerin, uygulama sürecine yansıtılabilmesi ve değerli ülke peyzajının korunabilmesi için; kapsamlı bir peyzaj politikasının oluşturulması ve bu doğrultuda ilgili yasa, yönetmeliklerin gözden geçirilmesi öncelikli sorumluluğumuzdur.

Kapitalizm, küreselleşme, sınırsız liberalleşme ve sanayi kapitalizminin tüketim kültürü, insanı doğasına yabancılaştırmakta ve güzellikler karşısındaki duyarlılığını kaybettirmektedir. Maddi olmayan değerler hızla maddi değerlerle yer değiştirmektedir. Kentleri ve kırları biçimlendiren yeni dünya düzeni politikaları, doğal ve kültürel varlıkların kullanım değerini tamamen unutturarak, sadece rant üzerinden değerlendirmektedir. Peyzaj mimarlarının çalışma alanları olan kamu alanlarında; kıyılarda, orman arazilerinde, milli parklarda, kentsel açık alanlarda, doğal koruma alanlarında büyük tahribatlar ve talanlar olmaktadır.

Doğal ve kültürel değerlerimiz üzerinde karamsarlık yaratan tüm bu oluşumlara karşın, bugün burada bir araya gelen topluluk umut verici ve heyecanlandırıcıdır. O nedenle de bu etkinliği düzenleyen, karar altına alan Oda Yönetim kurulunun çabası takdire değerdir.

Bu kongrenin mesleğinize ilişkin yeni açılımlar yaratacağı inancıyla, başarılı geçmesini diliyorum, emeği geçen tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum.